

KIRAZ

Mustafa SOYUER

Alıç, ahlat ve vişne... Üçünden başka meyvenin bitmediği, kargadan başka kuşun ötmediği o dağ başı köyünde, garip bir kiraz ağacıydı.

Dağ başında kiraz olur mu? Bu böyledir: *Denizin dibine ekin ekilmez*, dağ başına da kiraz dikilmez. Neylersin ki kaderin cilvesi. Fidan yüklü pikabın kasasında, çocukluk etmeyip vişne fidanlarının arasına karışmasaydı bugün bu dağ başında olmayacaktı. Satan bahçıvan vişne diye satmış, alan köylü de vişne diye almıştı. Vişne olmadığına kimseyi ikna edememişti.

Köylü, pazardan biri ahlat biri vişne (kiraz) iki kök fidanla dönmüştü köyüne. Toprak damlı evinin hemencecik önüne iki çukur eşmişti. Kirazla ahlatı yan yana dikmişti. Diplerini iyice çığnemiş ve besmeleyle can suyunu vermişti. İneklerden korumak için alıç dikeniyile çevrili bir oda yapmıştı onlara. Kuru dikenler ortasında bir hayat belirtisi... Boz dağların çıplaklığına bir karşı duruş. Kuşburnu ve karamuk büklerinin iktidarına yüksek perdeden bir itiraz...

On beş gün içinde hem ahlat hem kiraz ilk yapraklarını açmıştı. Toprağa tutunduklarının emaresiydi bu. Köylü sevinmiş sevinmesine ama gerçek de ortaya çıkmıştı. Aslında vişne, vişne değilmiş. Vişne yaprağı daha küçük ve sert oluyordu çünkü. Nasibe sonuna kadar inanan hane halkı, bu durumu hiç garipsememişti. Olağandı. Tavuk olacak diye alınan makine civcivlerinin hepsinin horoz çıktığı, dolmalık biber diye dikilen fidelerin sivribiber döktüğü çok olmuştu. Pekâlâ vişne diye alınan fidan da kiraz çıkabilirdi. “*Ne olduğu alnında yazmıyor ya!*” Hem en azından ahlat, sahiden ahlatı.

Kirazın bu dağ başı macerası böyle başlamıştı. Kaderine hiç güvenmemiş, yerini sevmiş gibi tutunmuştu bu dağ başına. Vatani bilmişti gurbetini.

Binlerce elle kucaklamıştı toprağı. Azmetmiş, üç senede komşusu ahlatın iki katı kadar uzamıştı. Dal budak salmıştı göğe doğru. Gölgesi düşmüştü pencerelere.

Üçüncü bahar geçmişti. Artık kendisinden bekleneni verecek yaşa gelmişti. Bu bahar, çiçeğe duracak ve ilkyazla beraber güneş kavruğu çocuklara, kırmızı kırmızı gülümseyecekti.

Maalesef bu hiçbir zaman olmadı. Ne güldü ne güldürdü. Baharlar yaza dönüyor, yazlar güze. Kışlar gelip geçiyor birbirinden çetin. Böyle böyle on sene gelip geçmişti. Ne bir dal çiçek ne de ilaç için tek bir meyve... Gölgesinden başka tek nimeti olmamıştı. Nasıl meyve verebilirdi ki... Ovada, kirazlar savarken o, burada omzundaki karları henüz silkeliyordu. Kirazların en sevdiği mevsim olan bahar, gelememi denmesin diye şöyle bir uğrayıp geçiyordu buralardan. İnsanlar, koyunlar, kuzular, eşekarıları, tilkiler, kurtlar... Burada her şeyi dağların merhametine terk etmişti sanki Tanrı.

Kiraz, hiçbir zaman ümidini yitirmemişti. Her bahar hevesle tomurculanmaya durmuş ve her seferinde hevesi kursağında kalmıştı. Dağlar, buraların hükümdarı olduğunu yeniden hissettirmişti. Ahlatı, alıcı, kuşburnunu üşütmeyen ayaz, kirazı her seferinde kasıp kavurmuştu. Muradını hep başka bir bahara ertelemişti kiraz.

Ah dağlar! Kirazın dağlara karşı koyacak gücü yoktu. Çok güçsüzdü. Yapayalңызdı. Onu koruyacak dikenleri bile yoktu. Oysa ahlat... Dikenleri olsa belki... Eğlencesi olmuştu kuşların, karamukların hatta kurtlu alıçların. Kargalar bile tenezzül edip konmuyordu meyvesiz dallarına. Mahzundu, mahcuptu. Çocuklar artık dallarına bakmaktan vazgeçmişti.

Kiraz, meyve zahmeti çekmediği için olanca kuvvetini gövdesine ve dallarına vermişti. Semirdikçe semirmişti. Kısır kadın gibi. Bu hâli, baltaların şehvetini kabartıyordu. Ahlat, onun yanında çocuk gibi kalıyordu. Hilkat garibesi bir çocuk... Eğri büğrü... Çarpılmış gibi. Çirkindi ama dalları her sene meyveden kırılıyordu. Teşekkür edercesine toprağı öpüyordu ahlat. İyice helvaya dönmüş meyvelerini, usulca ayaklarının dibine bırakıyordu. Hane halkı yiyip bitiremediği gibi köyün bütün çocukları da bitiremiyordu. Her sene, kırağı düşmezden evvel, ne var ne yok kalanı silkeleniyor, olgunları kalbur kalbur konuya komşuya dağıtılıyor, hamları samandan bir döşeğin üstünde olgunlaşmaya bırakılıyordu. Hane halkını sonbaharda meyveye doyurduğu gibi, kış boyu da onların eğlenceliğine yetiyordu.

Yükseklere kar sepelemişti gecedin. *Mevsim artık sonbahar*. Onuncu senenin güzü. Kiraz bu sene de kısır dolandı. Hasılı bir yığın kuru yaprak... Toprak damlı evin önünü çamur deryasına döndüren binlerce yaprak...

"Pisliğinden başka kârı yok. Bu sene de meyve vermezse... Şart olsun!"

Ahlat yine gururluydu. Baharda doğurduğu binlerce çocuğu büyütüp yuvadan uçurmuştu. Vazifesini layıkıyla yapan bir annenin iç huzuruyla doluydu. Yapraklarını, alaycı bir edayla kirazın yüzüne birer ikişer savuruyordu.

*

Çaat! Kiraz, gövdesine inen ilk balta darbesini, sıcağıyla hissedemedi. Belli belirsiz ırgalandı. Sonra iki, üç, dört... Baltanın sesi, gecenin karanlığında karşı tepelere vurup tekrar kirazın yapraksız dallarına konuyor. Sesler geliyor kulağına:

"Meyve odunu dayanıklı olur. Bir zaman yanar."

Demek lime lime doğranıp odun olacak. Yanacak. Peki, hangi günahına sebep?

Balta, dişlerini kirazın gövdesine iyice geçiriyor. Kurdun koyunu boğazladığı gibi. İrice bir et parçası koparıyor. Kirazın hiç sesi çıkmıyor. Tevekkülle yürüyor sehpaye. Kar sepeleyen karşı tepelere bakıyor boş boş. Demek o tepelerden bir daha güneş doğmayacak. Oysa yaşamak... Dağ başında da olsa yaşamak...

Çaaat! Çat çat!

Her gece kurduğu düşe bir kez daha dalıyor. Düş kurmak... Hüznü huzura çevirmenin en kestirme yolu. Şimdi balta darbelerinin acısını daha az hissediyor.

Ovada bir bağ... İlyaz güneşi en tepede... Güneş, ilkokul resimlerindeki gibi şen şakrak. Kiraz, yeşil yapraklarının arasından binlerce kırmızı dudakla gülümsüyor dünyaya. Hemen yanı başında bir nar ağacı... Henüz çiçekli, meyveye durmamış... Az ötede sütlü incir... Zerdalilerden bal damlıyor. Gürbüz çocukların yanakları gibi al al. Çitlerin etrafını güller sarmış. Bülbülün biri susuyor, öteki alıyor sazı eline. "Çile bülbülüm çile." İleride berrak suyuyla kocaman bir havuz... İçinde kar gibi kazlar... Salkımsöğütlerin gölgesi düşmüş havuza. Domatesler kızarmaya başlamış. Salatalıklar şimdiden başparmak kalınlığında. Reyhan, dereotu, maydanoz kokusu birbirine karışmış. Arılar çiçek çiçek dolanıyor. Uzaklardan derenin şırıltısı duyuluyor. Sesi bu kadar güzelse kendisi kim bilir...

En kuvvetli dalına salıncak kurulmuş. Sarışın, mavi gözlü bir kız çocuğu neşe içinde sallanıyor. Bir ileri... Bir geri... Gölgesine bir sofra kurulmuş ki bir kuş sütü eksik. Sarı bıyıklı adam oturduğu yerden dallara uzanıyor. İki çift olgun kiraz koparıp güzeller güzeli karısının kulağına küpe diye takıyor. Eski bir imge yeniden yürürlüğe giriyor; sahiden karısının dudakları kiraza ne çok benziyor. Sarışın kız babacığından “kiyaz” istiyor. Güldürüyor onları.. Omzuna çıkıp babasının, elleriyle koparıyor. Pili radyoda bir eski zaman türküsü:

“Bir dalda iki kiraz

Bir al biri beyaz...”

Çaaattt!

Komşusu ahlatı düşünüyor. Hiçbir şiiirde imge olmayan, hiçbir türküde anılmayan kekremliliğini... Yabaniliğini... Dağdan inme kabalığını...

Gökte sini gibi bir ay. Kar sepeleyen karşı tepelere bakıyor bir daha. Demek bir daha güneş... Canı çok yanıyor. Düşüne kaçıyor.

Sarışın, mavi gözlü bir kız çocuğu neşe içinde sallanıyor. Bir ileri... Bir geri... Kulağına küpe takıyor karısının... Bir türkü radyoda... Dudak... Ne çok benziyor...

Ahlatın korkulu bakışları arasında, kirazın gövdesine son balta darbesi de iniyor.

Çaaattt!

Kiraz, yanağını usulcacık toprağa koyuyor.